

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 24 Ιουνίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα Πρόεδρος, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή – Εισηγήτρια και Γεώργιος Κουκούτσης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 1-11-2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 2067/2-11-2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «...» και τον διακριτικό τίτλο ««...» », που εδρεύει στην «...», οδός «...» αριθ. «...», εφεξής «ο προσφεύγων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της «...» και κατά της με αριθμό 524/2021 απόφασης της 30ης/14-10-2021 συνεδρίασης του Δ.Σ. «...», με την οποία αποφασίστηκε, κατ' αποδοχήν των Πρακτικών 1, 2 και 3 της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης Προσφορών του Διαγωνισμού, η αποδοχή του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...» και η ανάδειξη της εταιρείας αυτής ως προσωρινής αναδόχου του υπό κρίση διαγωνισμού. εφεξής «η προσβαλλομένη» και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία ««...» » και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, οδός Ποσειδώνος 87, όπως νόμιμα εκπροσωπείται, εφεξής «ο παρεμβαίνων».

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη κατά το ως άνω σκέλος.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της ασηκθείσας Προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης.

Σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 262/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία η υπόθεση αναπέμπεται στην ΑΕΠΠ προς εξέταση των επιπλέον λόγων της προσφυγής κατόπιν αποδοχής της αιτήσεως ακύρωσης-αναστολής της ήδη παρεμβαίνουσας ανωτέρω εταιρείας κατά της υπ' αριθμ. 1832/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ. Ειδικότερα δε με την ανωτέρω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης κρίθηκε ότι η

Αριθμός Απόφασης: Σ951/2022

προσφορά της αιτούσας και ήδη παρεμβαίνουσας εταιρείας είναι δεκτική συμπληρώσεως/διορθώσεως κατ'άρθρον 102 Ν.4412/2016 ώστε δεν μπορεί ν'απορριφθεί προτού η τελευταία κληθεί να τη συμπληρώσει/ διορθώσει. Συνεπώς αφενός μεν η υπόθεση αναπέμφθηκε στον αναθέτοντα φορέα προκειμένου να ενεργήσει τα δέοντα κι αφετέρου στην ΑΕΠΠ προκειμένου να εξεταστούν και οι λοιποί λόγοι της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 600,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...», την πληρωμή στην Τράπεζα), που αποτελεί το κατώτερο ποσό νομίμου παραβόλου και υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ της σύμβασης ποσού 110.000 ευρώ.

2. Επειδή, ο αναθέτων φορέας με την υπ' αριθμ. «...» Διακήρυξη προκήρυξε Δημόσιο Ηλεκτρονικό Ανοικτό Διαγωνισμό για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο «Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων «...». για ένα έτος, με δυνατότητα άσκησης δικαιώματος προαίρεσης κατά ένα επιπλέον έτος». Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, με βάση την τιμή. Ο συνολικός Προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ανέρχεται σε 220.000,00 €, πλέον Φ.Π.Α., ήτοι 110.000,00 € πλέον Φ.Π.Α. για ένα έτος.

3. Επειδή, η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 29-04-2021 και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), όπου έλαβε συστημικό αριθμ. «...».

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε ο αναθέτων φορέας ενόψει του αντικείμενου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και

του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 1-11-2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 22-10-2021 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν τέσσερις οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων. Κατόπιν αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικών προσφορών, έγιναν δεκτές οι προσφορές του προσφεύγοντος και του παρεμβαίνοντος, απορριπτομένων των λοιπών δύο προσφορών. Κατόπιν αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, προσωρινός ανάδοχος αναδείχθηκε ο παρεμβαίνων, ο δε προσφεύγων κατατάχθηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας. Συνεπώς, ο προσφεύγων με έννομο συμφέρον ασκεί την υπό κρίση προσφυγή κατά του παρεμβαίνοντος, επικαλούμενος ζημία του ερειδόμενη στην παράνομη αποδοχή της προσφοράς του τελευταίου και όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως προσωρινού αναδόχου.

7. Επειδή στις 2.11.2021 ο αναθέτων φορέας προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς τους έτερους ενδιαφερόμενους στη διαγωνιστική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή, στις 6-11-2021, νομίμως κι εμπροθέσμως, ήτοι εντός δεκαημέρου από την κοινοποίηση σε αυτόν της ασκηθείσας προσφυγής, άσκησε ο παρεμβαίνων την παρέμβασή του προς απόρριψη της ασκηθείσας προσφυγής και για την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλομένης κι, επομένως, μετ'έννόμου συμφέροντος, αφού τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής.

9. Επειδή με την υπ'αριθμ. 1178/2022 Πράξη της Προέδρου του 4^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης της Προσφυγής σε συμμόρφωση με την υπ'αριθμ. 262/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

10. Επειδή, ο αναθέτων φορέας απέστειλε στην ΑΕΠΠ απόψεις επί της προδικαστικής προσφυγής, τις οποίες στις 8-11-2021 κοινοποίησε στον προσφεύγοντα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 4ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ.

12. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος : *«Στην προκειμένη περίπτωση η εταιρεία «...υπέβαλε στο φάκελο της τεχνικής της προσφοράς το ηλεκτρονικό αρχείο «10Πίνακας Προσωπικού Ετήσιος με 30 Νοε 2020θ», στο οποίο περιλαμβάνονται Πίνακες Προσωπικού, νομίμως αναρτημένοι στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Οι συγκεκριμένοι πίνακες αναγράφουν τα στοιχεία των εργαζομένων που διαθέτει η εταιρεία προκειμένου να παρέχει εργαζόμενους για τον καθαρισμό του υπό ανάθεση έργου. Ωστόσο, από τους υποβληθέντες πίνακες προσωπικού αποδεικνύεται ότι ΜΟΝΟΝ 5 εργαζόμενοι που διαθέτει έχουν προϋπηρεσία στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού μεγαλύτερη των 3 ετών[...]*Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που έκρινε αποδεκτή τη μη νόμιμη προσφορά της εταιρείας «...» η οποία παραβιάζει κατάφωρα επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση της διακήρυξης (άρθρο 2.2.6.3.) και ως εκ τούτου ΔΕΝ ΠΛΗΡΟΙ το κριτήριο επιλογής ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (προσωπικό καθαριότητας με προϋπηρεσία τουλάχιστον τριών ετών) που τέθηκε από την διακήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού επί ποινή αποκλεισμού[...]

Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της έχει δηλώσει ότι το διοικητικό κόστος ανέρχεται σε 100,00 € ετησίως, το κόστος αναλωσίμων υλικών – τεχνικού εξοπλισμού σε 312,00 € ετησίως, και το εργολαβικό κέρδος της οικονομικής της προσφοράς ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 170,00 € ετησίως. Πλην όμως, όπως θα αποδείξουμε κατωτέρω, τα ανωτέρω ποσά ουδόλως επαρκούν για την κάλυψη των ελαχίστων στοιχείων του διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων υλικών και εξοπλισμού, μη καταλείποντας περιθώριο κέρδους στην εταιρεία αυτή,

καθιστώντας την οικονομική της προσφορά ζημιογόνο και για το λόγο αυτό απορριπτέα. Ειδικότερα: ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ Η εταιρεία «...» έχει συμμετάσχει στον υπό κρίση διαγωνισμό υποβάλλοντας εγγυητική επιστολή συμμετοχής από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το κόστος της οποίας ανέρχεται σε 11,00 €. Ως προς την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, η εν λόγω εταιρεία θα πρέπει να προσκομίσει εγγυητική επιστολή που αντιστοιχεί στο πέντε τοις εκατό (5 %) του συμβατικού τιμήματος και έχει διάρκεια ισχύος τουλάχιστον 13 μήνες από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της Σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης λοιπόν που πρέπει να προσκομίσει, με βάση την προσφερόμενη τιμή της, ανέρχεται σε $99.830,84 \text{ €} \times 5 \% = 4.991,54 \text{ €}$ και η οποία θα είναι σε ισχύ και θα επιβαρύνει την εταιρεία με κόστος προμήθειας για πέντε αδιαίρετα τρίμηνα. Επομένως, σύμφωνα με το σύννηθες Τιμολόγιο Εργασιών των τραπεζών η προμήθεια έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης (Κατηγορία Β) αντιστοιχεί σε 1 % ανά αδιαίρετο τρίμηνο. Ως εκ τούτου το ελάχιστο κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, με βάση τα τιμολόγια προμηθειών εργασιών όλων των τραπεζικών ιδρυμάτων, ανέρχεται σε: • $4.991,54 \text{ €} \times 1,00 \% \times 5 \text{ τρίμηνα} = 249,58 \text{ €}$ Επομένως, το ελάχιστο δυνατό ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ για την εταιρεία «...» ανέρχεται στο συνολικό ποσό των $11,00 \text{ €} + 249,58 \text{ €} = 260,58 \text{ €}$.

ΚΟΣΤΟΣ ΙΑΤΡΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Σύμφωνα με το ν. 3850/2010, με τίτλο "Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων" (Α' 84), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (άρθρο 2 παρ. 1), ορίζεται επί λέξει στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. β', γ', ε' και η' (η τελευταία, όπως προστέθηκε με το άρθρο 36 παρ. 5 του ν. 4144/2013) ότι ως "εργοδότης" νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο και έχει την ευθύνη για την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση. Ως "επιχείρηση" νοείται κάθε επιχείρηση, εκμετάλλευση, εγκατάσταση και εργασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής

δραστηριότητας, ως "τόπος εργασίας" κάθε χώρος όπου βρίσκονται ή μεταβαίνουν οι εργαζόμενοι εξαιτίας της εργασίας τους και που είναι κάτω από τον έλεγχο του εργοδότη και ως "αριθμός εργαζομένων" το σύνολο των εργαζομένων σε όλα τα παραρτήματα, υποκαταστήματα, χωριστές εγκαταστάσεις ή αυτοτελείς εκμεταλλεύσεις της κύριας επιχείρησης. Περαιτέρω, στο άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 3850/2010 ορίζεται ότι στις επιχειρήσεις που απασχολούν 50 και άνω εργαζομένους ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας. Κατά το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 3850/2010, ο εργοδότης δύναται να επιλέξει την ανάθεση των καθηκόντων αυτών σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή τη σύναψη σύμβασης με επιχειρήσεις που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές (καλούμενες στην περίπτωση αυτή, κατά το άρθρο 23 του ν. 3850/2010, "Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης" ή "ΕΞ.Υ.Π.Π.") ή και συνδυασμό μεταξύ των ανωτέρω δυνατοτήτων. Κατά την παρ. 7 του ως άνω άρθρου 9, σε περίπτωση ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας ή και ιατρού εργασίας σε επιχείρηση παροχής εξωτερικών υπηρεσιών, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας τη γραπτή σύμβαση με την ως άνω επιχείρηση (εξωτερικών υπηρεσιών), στην οποία πρέπει να αναγράφονται, μεταξύ άλλων, "[...] η) ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση ... θ) ο ελάχιστος προβλεπόμενος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας για την επιχείρηση". Το άρθρο 10 του ν. 3850/2010, με τίτλο "Κατάταξη επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας", ορίζει περαιτέρω τα ακόλουθα: "Για να καθορισθούν οι ώρες απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας, καθώς και το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων του τεχνικού ασφαλείας, οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες κατατάσσονται σε κατηγορίες ... ως ακολούθως: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α' 1. Ορυκτά άνθρακα 2. Μεταλλεία-Λατομεία 3. Υδρογονάνθρακες και γηγενή καύσιμα αέρια ... 16. Εργοτάξια μεγάλων δομικών έργων. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β' Στην κατηγορία Β' υπάγονται όσες επιχειρήσεις δεν υπάγονται στις κατηγορίες Α' και Γ' του παρόντος άρθρου. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ' 1. Γεωργία 2. Κτηνοτροφία 3. Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία, επικοινωνίες, μεταφορές, αποθηκεύσεις ... Τα μεταφορικά μέσα

και οι αποθήκες που ανήκουν σε συγκεκριμένη επιχείρηση και εξυπηρετούν αποκλειστικά αυτήν, κατατάσσονται στην αυτή κατηγορία με την επιχείρηση. 4. Τράπεζες, λοιπά οικονομικά ιδρύματα, ασφάλειες, διεκπεραιώσεις υποθέσεων, ενοικιάσεις κινητών και ακινήτων και λοιπές υπηρεσίες εκτός από τις υπηρεσίες περισυλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και τελικής διάθεσης ακαθάρτων που υπάγονται στην κατηγορία Β΄. 5. Διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες όλων των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας." Σύμφωνα, τέλος, με το άρθρο 21 του ν. 3850/2010, "1. Καθορίζεται ο ετήσιος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας για κάθε μία από τις κατηγορίες επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και εργασιών του άρθρου 10, σε ώρες ανά εργαζόμενο ως εξής: α) Κατηγορία Α ... β) Κατηγορία Β/Ώρες ετήσιας απασχόλησης ανά εργαζόμενο: Αριθμός εργαζομένων έως 1000 ... Τεχνικός ασφαλείας 2,5/Ιατρός εργασίας 0,6 ... γ) Κατηγορία Γ/Ώρες ετήσιας απασχόλησης ανά εργαζόμενο: Αριθμός Εργαζομένων - [κενό]. Τεχνικός ασφαλείας 0,4/Ιατρός εργασίας 0,4. 2. Σε κάθε περίπτωση απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας ο ελάχιστος πραγματικός χρόνος ετήσιας απασχόλησης για τον καθένα χωριστά δεν μπορεί να είναι μικρότερος των: α) ... γ) 75 ωρών για επιχειρήσεις, που απασχολούν περισσότερα από 50 άτομα (βλ. Ε.Α. ΣτΕ 287/2020). Με τα δεδομένα αυτά, η εταιρεία ««...», ως επιχείρηση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, αποτελεί σε σχέση με τους εργαζομένους που απασχολεί για την παροχή των υπηρεσιών αυτών επιχείρηση της κατηγορίας Β΄. Για το υπό ανάθεση έργο (ΤΜΗΜΑ Β της διακήρυξης) απαιτούνται 14 εργαζόμενοι με διάφορα ωράρια απασχόλησης. Συνεπώς για κάθε έναν εργαζόμενο απαιτούνται 2,5 ώρες απασχόλησης ετησίως Τεχνικού Ασφαλείας και 0,6 ώρες απασχόλησης ετησίως Ιατρού Εργασίας, ήτοι συνολικά 3,1 ώρες Χ 14 άτομα = 43,40 ώρες ετησίως. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψιν ακόμα και το χαμηλότερο ωρομίσθιο της οικονομικής προσφοράς της εν λόγω εταιρείας για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού, πουμανέρχεται σε 7,00 € ανά ώρα, το οποίο βέβαια είναι αναντίστοιχο με το αναλογούν για απασχόληση τέτοιου εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού, το ελάχιστο κόστος τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας για το υπό ανάθεση έργο ανέρχεται σε: 43,40 ώρες ετησίως Χ 7,00 € ωρομίσθιο = 303,80 € ΚΟΣΤΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΥ

ΕΡΓΟΥ Είναι σαφές ότι για την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστική σύμβαση εν ισχύ, επαγόμενη κόστος για τον ίδιο, που μάλιστα, ακόμη και αν το ασφαλιστήριο θα καλύψει το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αν μη τι άλλο, εν μέρει αυτό και η συνεπαγόμενη για τη διατήρηση του δαπάνη, ήτοι ασφάλιστρο, επιβαρύνει κοστολογικά την υπό ανάθεση σύμβαση, αναλογικά πάντα ως προς το μέρος που αυτή αντιπροσωπεύει σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Για το λόγο αυτό η προσφορά της εταιρείας «...» θα πρέπει να συνυπολογίζει την κάλυψη κάθε σχετιζόμενης με την εκτέλεση της σύμβασης, διοικητικής δαπάνης και εν γένει επιβάρυνσης που συνεπάγεται κοστολογικά το έργο (όπως η ασφαλιστική της κάλυψη) στο σύνολο του διοικητικού κόστους λειτουργίας της επιχείρησης, υπό την έννοια ότι το υπολογιζόμενο διοικητικό κόστος δεν δύναται να είναι τόσο χαμηλό ώστε να μην είναι δυνατόν να καλύψει κοστολογικά την επιβάρυνση που η υπό ανάθεση σύμβαση θα επιφέρει στο κόστος της επιχείρησης, αφού διαφορετικά θα γινόταν αποδεκτή ζημιογόνα προσφορά ή προσφορά διακινδυνεύουσα την κάλυψη των εργατικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα. Υπό τα ως άνω, ακόμη και το ήδη ισχύον ασφαλιστήριο που διαθέτει η εταιρεία αυτή συνιστά λειτουργικό κόστος της όλης επιχείρησης της, πλην όμως προδήλως επιμερίζεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων της κοστολογικά και άρα, το νυν συμβατικό αντικείμενο μαζί με κάθε άλλο αντικείμενο που εκτελεί υποδέχεται επιμερισμένο ανάλογα με την αξία του, μέρος του κόστους του οικείου ασφαλίστρου. Άλλως, το οικείο ασφάλιστρο δεν θα ήταν επιμεριστέο σε κανένα αντικείμενο που εκτελεί η εταιρεία αυτή με συνέπεια, αν τυχόν θεωρηθεί ότι το κόστος του δεν επιμερίζεται στις δραστηριότητες της, άρα και το συγκεκριμένο υπό ανάθεση αντικείμενο, να συνιστά ακάλυπτο από έσοδο, λειτουργικό έξοδο της επιχείρησης και άρα ζημία. Οπωσδήποτε πάντως, ένα τέτοιο ασφαλιστήριο κάλυψης τουλάχιστον 2.000.000 ευρώ, όπως αυτό που ζητείται από την υπό κρίση διακήρυξη, επάγεται ευλόγως ένα ουδόλως αμελητέο κόστος που έπρεπε να έχει ληφθεί υπόψη από την εταιρεία «...» στο κονδύλι διοικητικού κόστους της προσφοράς της. Σύμφωνα με τις τιμές της επιχειρηματικής αγοράς, και με βάση την αναλογία του συγκεκριμένου έργου στον συνολικό κύκλο εργασιών της προσωρινής αναδόχου εταιρείας, το ελάχιστο κόστος

ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατ' έτος ανέρχεται σε 524,10 € με βάση το κόστος ασφαλίσεων του προσκομισθέντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου της «...», καθώς 99.830,84 € κύκλος εργασιών της υπό ανάθεση σύμβασης χ 17.608,80 € ασφάλιστρα προσκομισθέντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου «...» ετησίως / 3.354.077,90 € κύκλος εργασιών της εταιρείας για το έτος 2020 με βάση το οποίο προσδιορίστηκαν τα ασφάλιστρα = 524,10 € ετησίως Συνεπώς το ελάχιστο ποσό του διοικητικού κόστους για όλη τη διάρκεια της σύμβασης της εταιρείας «...» ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 260,58 € + 303,80 € + 524,10 € = 1.088,48 € ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ Σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του υπό ανάθεση έργου απαιτείται Όλα τα υλικά καθαριότητας (σφουγγαρίστρες, πανιά) να διατηρούνται πάντοτε καθαρά και να ανανεώνονται από τον ανάδοχο εργολάβο υποχρεωτικά κάθε είκοσι (20) ημέρες. Η ανανέωση θα γίνεται συχνότερα αν αυτό απαιτηθεί. Θα χρησιμοποιούνται διαφορετικοί κάδοι σφουγγαρίσματος διπλού συστήματος για γραφεία, κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικοί για τα WC. Επίσης θα χρησιμοποιούνται σφουγγαρίστρες διαφορετικές για τα γραφεία -κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικές για τα W.C. Επιπλέον, τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης, τα εργαλεία - μέσα καθαρισμού, τα μηχανήματα που απαιτούνται καθώς και οι σάκοι απορριμμάτων βαρύνουν τον ανάδοχο. Επομένως, το ελάχιστο κόστος αναλωσίμων υλικών καθαρισμού – τεχνικού εξοπλισμού ανέρχεται ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ σε 1.500,00 € για όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Ως εκ τούτου το ελάχιστο διοικητικό κόστος – κόστος αναλωσίμων υλικών – τεχνικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τις δηλώσεις της ίδιας της προσωρινής αναδόχου, ανέρχεται σε 1.088,48 € + 1.500,00 € = 2.588,48 €, ΧΩΡΙΣ ΝΑ έχουμε υπολογίσει και εύλογο εργολαβικό κέρδος σε αυτό το ποσό. Για το λόγο αυτό το δηλωθέν ποσό 412,00 € υπολείπεται του ελαχίστου νομίμου διοικητικού κόστους – κόστους αναλωσίμων υλικών κατά 2.176,48 €. Σε κάθε περίπτωση ο Αναθέτων Φορέας όφειλε να εφαρμόσει τα οριζόμενα στο άρθρο 8.4.6. και 313 Ν. 4412/2016 και να καλέσει την εταιρεία «...» σε διευκρινίσεις ως προς την ασυνήθιστα χαμηλή οικονομική της προσφορά δεδομένου ότι το ποσό των 412,00 € συνολικά για διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων-τεχνικού εξοπλισμού και ποσό 170,00 € ετησίως για εργολαβικό

κέρδος για το υπό ανάθεση έργο, είναι ασυνήθιστα χαμηλό με βάση τις τιμές της αγοράς για παροχή όμοιων υπηρεσιών καθαριότητας, αλλά ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ. Και τούτο καθώς ΟΛΟΙ οι λοιποί συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς έχουν δηλώσει ως προς τα ανωτέρω κόστη, ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟ ΔΕΚΑΠΛΑΣΙΟ από το δηλωθέν κόστος της εταιρείας αυτής, καθιστώντας την οικονομική της προσφορά αδιαμφισβήτητα ασυνήθιστα χαμηλή[...].Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» ΔΕΝ δήλωσε σε κανένα σημείο της τεχνικής της προσφοράς τα υλικά καθαρισμού και απολύμανσης που απαιτούνται για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, παρά μόνον συμπεριέλαβε στο ΤΕΥΔ της προσφοράς τον Τεχνικό Εξοπλισμό που διαθέτει και προτίθεται να χρησιμοποιήσει. Κατά συνέπεια, δεν προσκόμισε ούτε τις καταχωρήσεις στο Μητρώο Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους των καθαριστικών υλικών που θα χρησιμοποιήσει ούτε την έγκριση Ε.Ο.Φ. και τον αριθμό άδειας κυκλοφορίας των απολυμαντικών που θα χρησιμοποιήσει. Επομένως, δεν απέδειξε ότι διαθέτει υλικά καθαριότητας και απολύμανσης εγκεκριμένα από Γενικό Χημείο του Κράτους και Ε.Ο.Φ. αντίστοιχα, αν και τούτο απαιτείται αδιαμφισβήτητα από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης[...].Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» υπέβαλε στον φάκελο της προσφοράς της το Τ.Ε.Υ.Δ., συμπληρώνοντας στο βασικό ερώτημα του Πεδίου Β του ΜΕΡΟΥΣ ΙΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ. «Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και στη χώρα στην οποία είναι τυχόν εγκατεστημένος;» την απάντηση «ΝΑΙ».

Ακολούθως στο ερώτημα που έπεται των ανωτέρω, για την καταβολή φόρων και για την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:» παρέλειψε να απαντήσει, όπως ΕΣΦΑΛΜΕΝΩΣ καθώς διατίθενται ηλεκτρονικά η σχετική τεκμηρίωση, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<https://apps.ika.gr/eCheckInsurance/>) και (<https://www.aade.gr/epiheiriseis/forologikes-ypiresies/forologiki-enimerotita>), δηλαδή ΑΠΕΦΥΓΕ ΝΑ ΔΗΛΩΣΕΙ ΚΑΙ ΑΠΕΚΡΥΨΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ που σχετίζονται με την τεκμηρίωση της δήλωσης ότι δεν έχει ανεκπλήρωτες φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, οι οποίες διατίθενται ηλεκτρονικά.

Ειδικότερα, η εταιρεία «...» δεν παρείχε, στο Τ.Ε.Υ.Δ. της προσφοράς της, στοιχεία των πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας (αριθμό πρωτοκόλλου, ημερομηνία έκδοσης, εκδούσα αρχή κλπ) που όφειλε να έχει ήδη εις χείρας της κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της, τα οποία μάλιστα διατίθενται ηλεκτρονικά από τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις του ΕΦΚΑ (<https://apps.ika.gr/eCheckInsurance/>) και της ΑΑΔΕ (<https://www.aade.gr/epiheiriseis/forologikes-ypiresies/forologiki-enimerotita>) αντίστοιχα. Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορούσε να εξακριβώσει προαποδεικτικώς την αλήθεια της αρνητικής δηλώσεως της ανωτέρω εταιρείας ως προς τη μη ύπαρξη ανεκπλήρωτων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Εξάλλου η Αναθέτουσα Αρχή ΔΕΝ θα μπορούσε να καλέσει σε διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 Ν. 4412/2016 την εταιρεία «...», καθώς σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΝΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΜΗ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ Η ΜΗ ΝΟΜΙΜΩΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ (βλ. ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑθ 271/2011)[...]

13.Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αναθέτοντος φορέα: «[...]Προκειμένου να εξευρεθεί η προϋπηρεσία εκάστου εργαζομένου που αναφέρεται στον πίνακα λάβαμε σωρευτικά υπόψη: α) τη στήλη «Ημερομηνία πρόσληψης-Αναγγελία ΟΑΕΔ», από την οποία προκύπτει το χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας στην εταιρεία «...» και β) τη στήλη «Προϋπηρεσία/έτη», από την οποία προκύπτει το προγενέστερο της πρόσληψης στην εταιρεία «...» χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας σε άλλους οικονομικούς φορείς. Έτσι, από τον Πίνακα Προσωπικού που προσκόμισε η προσωρινή ανάδοχος, προκύπτει ότι παραπάνω από 14 καθαριστές της έχουν προϋπηρεσία 3 ετών, ως αληθώς ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, και συγκεκριμένα οι ακόλουθοι[...]Τα εν λόγω ποσά απέχουν μακράν του μηδενικού και σε καμία περίπτωση δεν είναι τόσο χαμηλά ώστε να μπορεί να εξομοιωθούν με μηδενικά ή να τίθεται αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης, και γι' αυτό, μετά από μία εκ

πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές «φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές, στο πλαίσιο της διακριτικής μας ευχέρειας κρίναμε ότι δεν εγείρονται αμφιβολίες ως προς το ύψος των εν λόγω κονδυλίων και ότι συνεπώς νομίμως δεν ζητήσαμε διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς της προσωρινής μειοδότης. Έτσι, κατ' ενάσκηση της διακριτικής μας ευχέρειας, κρίναμε ότι εν όψει του ύψους των συγκεκριμένων κονδυλίων, η οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, και ότι μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία (ΣτΕ 3439/2014, πρβλ. προαναφερθείσες απόφ. Τ-392/15, σκ. 88 και Τ-752/15, σκ. 71). Συνεπώς, εφόσον κρίναμε *prima facie* ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, και εφόσον δεν υπήρχε καμία ένδειξη περί του αντιθέτου, ουδεμία υποχρέωση είχαμε να καλέσουμε την εταιρεία «...» σε παροχή διευκρινίσεων. Εξάλλου, η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής να εκτιμά τον εύλογο χαρακτήρα του διοικητικού κόστους, του κόστους αναλωσίμων και του εργολαβικού κέρδους ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕφΘες/νίκης 66/2021). Εν προκειμένω, μάλιστα, η οικονομική προσφορά της μειοδότης δεν έχει συμπεριλάβει μηδενικό ή αμελητέο, αλλά σημαντικό για τα δεδομένα της προκείμενης σύμβασης και τη συσχέτισή τους με τις δυνατότητες και την αποδεικνυόμενη λειτουργία, οργάνωση και δομή της εταιρίας διοικητικό κόστος/κόστος αναλωσίμων/εργολαβικό κέρδος, που παρίστανται κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, εύλογα ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της σύμβασης, και πάντως σε καμία περίπτωση ασυνήθως χαμηλά, ώστε να έχουμε υποχρέωση να καλέσουμε την εταιρεία σε παροχή διευκρινίσεων (βλ. ΔΕφΑΘ 380/2020, ΔΕφ Θες/νίκης 118/2020, ΑΕΠΠ 1644/2020, 1666/2020, 1329/2019). Περαιτέρω, όσον αφορά τους ειδικότερους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, επισημαίνουμε τα εξής: Όσον αφορά το κόστος εγγυητικών επιστολών, υπάρχει η δυνατότητα υποβολής εγγυητικών επιστολών από το Ταμείο Παρακαταθηκών και δανείων σύμφωνα με την παρ.11 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016 (ΔΕφες/νίκης 66/2021). Άρα βασίμως ισχυρίζεται η μειοδότη με την παρέμβασή της ότι θα υποβάλει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και δανείων, με αποτέλεσμα το διοικητικό

κόστος που υπολογίζει (100 ευρώ) να καλύπτει το κόστος εγγυητικών και περαιτέρω να καταλείπεται επαρκές ποσό για τα λοιπά διοικητικά κόστη. - Όσον αφορά το κόστος για τον Ιατρό εργασίας και τον Τεχνικό ασφαλείας, με βάση τη διάταξη του άρθρου 21 παρ.1 ν. 3850/2010, η υποχρέωση που καθιερώνεται με αυτή για απασχόληση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας δεν περιλαμβάνει την περίπτωση όπου το προσωπικό που θα απασχοληθεί δε θα ξεπερνά τα 50 άτομα (ΑΕΠΠ 1666,1667/2020). Άρα, εν προκειμένω, εφόσον θα απασχοληθούν λιγότερα από 50 άτομα στη σύμβαση δεν υπάρχει υποχρέωση υπολογισμού τέτοιου κόστους. Βέβαια, η εταιρεία «...» ισχυρίζεται ότι συμπεριέλαβε στο διοικητικό κόστος αναλογικό κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, το οποίο πράγματι καλύπτεται από το ποσό των 100,00 ευρώ. -Όσον αφορά το κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το τελευταίο τίθεται από τη διακήρυξη (σελ.19) ως όρος για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 και όχι ως κονδύλι του διοικητικού κόστους. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία «...» ισχυρίζεται ότι υπολόγισε (νομίμως) αναλογικό κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου. -Όσον αφορά το κόστος αναλωσίμων, το ποσό των 312,00 ευρώ ανά έτος που υπολόγισε η μειοδότη απέχει μακράν του μηδενικού και κρίνεται απολύτως εύλογο για την κάλυψη των απαιτήσεων της σύμβασης, εν όψει των δεδομένων της προσφοράς της και των απαιτήσεων της σύμβασης. Επισημαίνεται δε ότι η εταιρεία «...» εκτελεί το έργο ήδη εδώ και τρία έτη και άρα είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι διαθέτει πλεόνασμα από τα αναλώσιμα που θα απαιτηθούν. Άλλωστε, ο οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας όσον αφορά το κόστος αναλωσίμων προβάλλονται αορίστως. -Όσον αφορά το εργολαβικό κέρδος, υπολογίστηκε στο διόλου αμελητέο ποσό των 170 ευρώ ετησίως, ποσό που μακράν απέχει του μηδενικού. Σε κάθε περίπτωση, ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Περαιτέρω, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζομένου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα

της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφΑΘ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015, 263/2011, 139/2011). Τέλος, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας δεν εδράζονται σε συγκριτικά, ιστορικά και διαχρονικά στοιχεία επί αντίστοιχων συμβάσεων παρόμοιων απαιτήσεων και επί των κρατούντων στην αγορά δεδομένων (ΔΕφΘες/νίκης 66/2021)[...] Η εταιρία «...» σε συμμόρφωση με την ανωτέρω απαίτηση της Διακήρυξης προσκόμισε στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς της την από 20-05-2021 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της «...», στην οποία δηλώνεται επί λέξει[...] τα προαναφερόμενα site δεν εμπίπτουν στην έννοια της «εθνικής βάσης δεδομένων» σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στην Κατευθυντήρια Οδηγία 23 ΕΑΑΔΗΣΥ. Πιο συγκεκριμένα, οι επικαλούμενοι σύνδεσμοι, που δήλωσε η προσφεύγουσα στο ΤΕΥΔ της, οδηγούν στην αρχική σελίδα της ΑΑΔΕ και του ΕΦΚΑ αντίστοιχα, πλην όμως για την είσοδο στις εφαρμογές απαιτείται η εισαγωγή κωδικών από τον εκάστοτε οικονομικό φορέα. Συνεπώς, δεν πρόκειται για «εθνικές βάσεις δεδομένων» που να παρέχουν απευθείας, καθολική και δωρεάν πρόσβαση στις αναθέτουσες αρχές, και άρα ΔΕΝ υπήρχε υποχρέωση παραπομπής σε αυτούς τους συνδέσμους.

14. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντα: «Όσον αφορά τη δική μας εταιρία, δηλώσαμε στην οικονομική προσφορά μας, και συγκεκριμένα στο αρχείο «Πίνακας απασχολούμενου προσωπικού «...»» ότι στο υπό ανάθεση έργο της «...» θα απασχολούνται 14 εργαζόμενοι μας. Άπαντες δε οι εργαζόμενοι που θα απασχοληθούν στη σύμβαση θα καλύπτουν την απαίτηση της προϋπηρεσίας τουλάχιστον μιας τριετίας. Προς απόδειξη τούτου, συμπεριλάβαμε στην τεχνική προσφορά μας το αρχείο «Πίνακας Προσωπικού ετήσιος 30 Νοε2020» (ΣΧΕΤΙΚΟ 1), από το οποίο αποδεικνύεται ότι η εταιρία μας έχει στο ενεργητικό της τουλάχιστον 14 εργαζομένους με τριετή προϋπηρεσία, τους οποίους και θα απασχολήσει στην υπό ανάθεση σύμβαση. Προκειμένου να εξευρεθεί η προϋπηρεσία εκάστου εργαζομένου που αναφέρεται στον πίνακα πρέπει να ληφθούν σωρευτικά υπόψη: α) η στήλη «Ημερομηνία πρόσληψης-Αναγγελία ΟΑΕΔ», από την οποία προκύπτει το χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας στη δική μας εταιρία και

β) η στήλη «Προϋπηρεσία/έτη», από την οποία προκύπτει το προγενέστερο της πρόσληψης στην εταιρία μας χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας σε άλλους οικονομικούς φορείς. Συνεπώς, για να διαπιστωθεί αν πληρείται το κριτήριο της 3ετους προϋπηρεσίας για έκαστο εργαζόμενο, προφανώς αθροίζεται το χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας στη δική μας εταιρία και το προγενέστερο της πρόσληψης στην εταιρία μας χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας σε άλλους οικονομικούς φορείς. Αντίθετα, η προσφεύγουσα, όλως παραπλανητικά, στην προσφυγή της αναφέρεται μόνο στο προγενέστερο της πρόσληψης στην εταιρία μας χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας των εργαζομένων σε άλλους οικονομικούς φορείς, και ΔΕΝ λαμβάνει υπόψη την προϋπηρεσία των εργαζομένων στη δική μας εταιρία, δηλαδή ΔΕΝ λαμβάνει υπόψη τη στήλη «Ημερομηνία πρόσληψης-Αναγγελία ΟΑΕΔ», του πίνακα!!!. Κατ' αποτέλεσμα, αναφέρει εσφαλμένα ότι δήθεν μόνο 5 καθαριστές έχουν 3ετη προϋπηρεσία, ισχυρισμός προδήλως αναληθής αν μελετήσει κανείς τον Πίνακα προσωπικού που προσκομίσαμε. Έτσι, από τον Πίνακα Προσωπικού που προσκομίσαμε, προκύπτει ότι παραπάνω από 14 καθαριστές μας έχουν προϋπηρεσία 3 ετών[...]Όσον αφορά το κόστος εγγυητικών επιστολών, αναληθώς ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι δήθεν το ελάχιστο κόστος εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης θα είναι 249,58€! Ο ισχυρισμός αυτός είναι ανακριβής, διότι αναφέρεται σε εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης που θα εκδοθεί από τράπεζα. Ωστόσο, η εταιρία μας υπέβαλε ήδη εγγυητική επιστολή συμμετοχής από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ποσού ύψους 11 ευρώ, τη νομιμότητα της οποίας ουδόλως αμφισβητεί η προσφεύγουσα), και άρα είναι προφανές ότι ομοίως θα πράξει και για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Άλλωστε, η δυνατότητα υποβολής εγγυητικών επιστολών από το Ταμείο Παρακαταθηκών και δανείων προβλέπεται ρητά στην παρ.11 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, το κόστος για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης δεν θα είναι 249,58€ αλλά θα είναι: $99.830,84 \text{ €} * 5\% = 4.991,54 \text{ €} * 0,5\% = 24,96\text{€}$. Άρα συνολικά για τις εγγυητικές η εταιρεία μας θα δαπανήσει $11,00\text{€} + 29,04\text{€} = 35,96 \text{ €}$. Έτσι, απομένει και ποσό περίπου 65 ευρώ για τα λοιπά διοικητικά κόστη. Όσον αφορά το κόστος για τον Ιατρό εργασίας και τον Τεχνικό ασφαλείας, επισημαίνεται καταρχήν ότι ΔΕΝ υπήρχε υποχρέωση υπολογισμού του με βάση τη διάταξη του άρθρου 21

παρ.1 ν. 3850/2010, διότι η υποχρέωση που καθιερώνεται με αυτή δεν περιλαμβάνει την περίπτωση όπου το φυλακτικό προσωπικό που θα απασχοληθεί δε θα ξεπερνά τα 50 άτομα (ΑΕΠΠ 1666,1667/2020). Εν προκειμένω, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης σύμβασης η εταιρία μας θα απασχολεί μόνο 14 εργαζομένους, και κατά τούτο δεν υπήρχε καμία υποχρέωση υπολογισμού κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας με βάση τα προβλεπόμενα στην εν λόγω νομοθετική διάταξη. Όμως, ακόμη και αν θεωρούνταν ότι, ανεξαρτήτως του αριθμού του απασχολούμενου προσωπικού, υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας θα παρέχονται ούτως ή άλλως, λόγω του συνολικού αριθμού εργαζομένων της εταιρίας μας (το οποίο πάντως είναι εσφαλμένο), το ποσό που υπολογίζει η προσφεύγουσα (303,80€!) είναι πέραν κάθε λογικής και εξόφθαλμα εσφαλμένο, διότι υπ' αυτήν την έννοια αν για 14 εργαζόμενους δαπανώνται 303,80€ τότε για 140 υπαλλήλους απαιτούνται 3.038,00 € και για 1.400 υπαλλήλους απαιτούνται 30.380,00 €, ποσά δυσβάστακτα που καμία εταιρία δεν θα μπορούσε να επωμισθεί! Κατ' ορθή εκδοχή, το αντίστοιχο κόστος για τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας δε θα μπορούσε παρά να υπολογιστεί ως αναλογία επί του συνολικού κόστους της επιχείρησης. Εν προκειμένω, ακόμα κι αν δεν είχε υποχρέωση προς τούτο, η εταιρία μας συμπεριέλαβε ένα τέτοιο αναλογικό κόστος στο ετήσιο διοικητικό κόστος των 100 ευρώ που υπολογίζει. Άλλωστε, η εταιρία μας έχει σταθερή συνεργασία με εταιρία, στο πλαίσιο της οποίας έχει συμφωνήσει ότι, εφόσον απαιτηθεί, θα παράσχει τις υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας. -Όσον αφορά το κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, επισημαίνεται ότι η εταιρία μας διαθέτει ήδη ασφαλιστήριο συμβόλαιο επαγγελματικής ή/και αστικής ευθύνης ύψους τουλάχιστον 2.000.000,00€, το οποίο τίθεται από τη διακήρυξη (σελ.19) ως όρος για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 και όχι ως κονδύλι του διοικητικού κόστους, όπως επιχειρεί να παρουσιάσει η προσφεύγουσα εταιρία. Σε κάθε περίπτωση, συμπεριλάβαμε στο διοικητικό κόστος το αναλογικό κόστος για τη διατήρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου που βαρύνει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δήθεν το ελάχιστο κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι 524,10 ευρώ ετησίως είναι αυθαίρετος και εσφαλμένος. Σε

κάθε περίπτωση, η εταιρία μας διαθέτει κατάστημα - κύρια έδρα «...» πλήρως οργανωμένο, στελεχωμένο και εξοπλισμένο, μέσω του οποίου παρέχεται η αναγκαία γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη των λειτουργιών της. Το εν λόγω κατάστημα διαθέτει ήδη κατάλληλη οργανωτική διάρθρωση (Γραμματεία, Λογιστήριο, Τμήμα Διαγωνισμών - Συμβάσεων, Τμήμα Προσωπικού, Αποθήκη Υλικού) με την αντίστοιχη στελέχωση μέσω της οποίας καλύπτονται πάγιες ανάγκες της Εταιρίας μας στην ευρύτερη περιοχή της «...», καθώς ήδη εκτελούμε μεγάλο αριθμό έργων, και μάλιστα εκτελούμε ήδη εδώ και 3 έτη το υπό ανάθεση έργο. Επομένως, η χρησιμοποίηση των ίδιων ανθρώπινων και υλικών πόρων για τις ανάγκες και της προκείμενης σύμβασης, δεν προκαλεί πρόσθετο διοικητικό κόστος, το οποίο θα έπρεπε να συνυπολογιστεί κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής μας προσφοράς. Εξάλλου, επειδή ακριβώς η Εταιρία μας διαθέτει ήδη την απαιτούμενη υποδομή και το κατάλληλο προσωπικό, δεν πρόκειται να προκληθεί πρόσθετο διοικητικό κόστος για την διεκπεραίωση των εργασιών που απαιτούνται κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης (υπογραφή/ αναγγελία συμβάσεων εργασίας προσωπικού, άλλες εργασίες γραμματειακής υποστήριξης κ.λπ.). Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί ότι στο προσωπικό του υποκαταστήματος «...» της Εταιρείας μας είναι ενταγμένα ικανά και έμπειρα στελέχη, τα οποία επί σειρά ετών είχαν ασκήσει με επιτυχία τα καθήκοντα λειτουργίας και συντονισμού έργων. Το στοιχείο αυτό αποτελεί πρόσθετη εγγύηση για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων και υλικών πόρων της Εταιρείας μας που θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες του έργου, συμβάλλοντας ουσιαδώς, και από την άποψη αυτή, στη μείωση του λειτουργικού κόστους της σύμβασης. Επομένως, με βάση τα παραπάνω συνάγεται ότι έχουμε υπολογίσει ένα εύλογο ποσό διοικητικού κόστους στηριζόμενο σε αντικειμενικά δεδομένα. -Όσον αφορά το κόστος αναλωσίμων, όπως ήδη αναφέραμε οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθούν πρωτίστως ως αόριστοι και απαράδεκτοι, διότι αναφέρει όλως αόριστα και γενικόλογα ότι «το ελάχιστο κόστος αναλωσίμων υλικών καθαρισμού – τεχνικού εξοπλισμού ανέρχεται ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ σε 1.500,00 € για όλη τη διάρκεια της σύμβασης.», χωρίς κανέναν συγκεκριμένο υπολογισμό και χωρίς κανένα τεκμηριωτικό έγγραφο προς απόδειξη όσων αναφέρει. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η εταιρία μας έχει ήδη στη διάθεσή της

πάγιο εξοπλισμό και ποσότητες υλικών-αναλωσίμων, λόγω των πολλών ετών δραστηριότητας της επιχείρησής μας στο αντικείμενο των υπηρεσιών καθαριότητας (στοκ), με συνέπεια να απαιτείται να αγοράσουμε μικρή ποσότητα αναλωσίμων για τη συγκεκριμένη σύμβαση, διότι μεγάλο μέρος αυτών θα καλυφθεί από αναλώσιμα που ήδη έχουμε στη διάθεσή μας και έχουν αποσβεσθεί. Άλλωστε, η εταιρία μας εκτελεί το υπό ανάθεση έργο εδώ και 3 έτη, και άρα έχει ήδη αγοράσει πολλά αναλώσιμα, όπως γνωρίζει και η αναθέτουσα αρχή. Έτσι, έχουμε ήδη αναλώσιμα, στολές, πάγιο εξοπλισμό στην αποθήκη μας, και συνεπώς δεν θα επιβαρυνθούμε με την αγορά πολλών νέων στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, παρά μόνο με τη συντήρησή τους, έχουμε δε στη διάθεσή μου και πλεονάζοντα τέτοια μέσα, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος(πρβλ. απόφαση ΑΕΠΠ 349/2021). Έτσι, το ποσό των 312,00 ευρώ ανά έτος που υπολογίσαμε ως κόστος αναλωσίμων, εν όψει των δεδομένων της προσφοράς μας, στην πραγματικότητα υπερκαλύπτει το απαιτούμενο κόστος αναλωσίμων για την κάλυψη των αναγκών της σύμβασης.

-Όσον αφορά το εργολαβικό κέρδος, υπολογίστηκε από την εταιρία μας στο διόλου αμελητέο ποσό των 170 ευρώ ετησίως, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής ελευθερίας μας, ποσό που άλλωστε μακράν απέχει του μηδενικού. Σε κάθε περίπτωση, ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Περαιτέρω, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζομένου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφΑθ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015, 263/2011,139/2011)[...] το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς μας είναι πλήρες και σύμφωνο με τους όρους της Διακήρυξης, και σε αντίθεση με όσα αυθαίρετα και ανακριβή ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ΔΕΝ είχαμε υποχρέωση

να προσκομίσουμε στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας τις καταχωρήσεις στο Μητρώο Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους των καθαριστικών υλικών ή την έγκριση Ε.Ο.Φ. και τον αριθμό άδειας κυκλοφορίας των απολυμαντικών. Οποιαδήποτε διαφορετική ερμηνεία είναι αντίθετη με το σαφές γράμμα της Διακήρυξης και δεν μπορεί να γίνει δεκτή[...]ορθώς η εταιρία μας δεν απάντησε στο ερώτημα αν «η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά» και οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι προδήλως αβάσιμοι. Σε κάθε περίπτωση, βάσει της παρ. Β.1. του άρθρου 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης, ο αναθέτων φορέας έχει την ευχέρεια να ζητήσει όποτε κρίνει σκόπιμο τα πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας των εταιριών, το οποίο αν είχε γίνει η εταιρία μας φυσικά και θα τα είχε προσκομίσει».

15. Επειδή, σύμφωνα με τη διακήρυξη:

«2.2.3.2. Επίσης, αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία ο οικονομικός φορέας όταν:

(α) έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και...».

«[...]2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα»:

«Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν απαιτείται:

...

2.2.6.3. Το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο να έχει προϋπηρεσία τουλάχιστον μιας τριετίας.»

[...]»2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών»:

«Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής της παραγράφου 2.2.4, της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης

(ΤΕΥΔ), σύμφωνα με το Παράρτημα II της παρούσας, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΤΕΥΔ καταρτίζεται από τους αναθέτοντες φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 281 παρ. 5 του ν. 4412/2016, βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Α της Απόφασης 158/2016 της ΕΑΑΔΗΣΥ και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες της Κατευθυντήριας Οδηγίας 15/2016 (ΑΔΑ: ΩΧ0ΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ). Το ΤΕΥΔ μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Κατά την υποβολή του ΤΕΥΔ είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 2.2.3 της παρούσας διακήρυξης για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.».

[...] «2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα»

«Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά, όταν ζητηθεί από τον Αναθέτοντα Φορέα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με ειδικότερο όρο της παρούσας διακήρυξης:...β) Για τις παραγράφους 2.2.3.2 και 2.2.3.4 περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Ειδικά για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.2 α., πέραν του ως άνω πιστοποιητικού, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την

αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

[...] «B.4. Τα αποδεικτικά στοιχεία της τεχνικής ικανότητας (παράγραφος 2.2.6), θα προσκομιστούν σαν περιεχόμενο του φακέλου της Τεχνικής Προσφοράς, άρθρο 4 των Ειδικών όρων Παράρτημα 1 (πλέον των υπεύθυνων δηλώσεων).»

«2.4.3.2 Τεχνική προσφορά» :

«Στον φάκελο τεχνικής προσφοράς περιέχονται όλα τα αναγραφόμενα στο Άρθρο 4 του Παραρτήματος Ι – Ειδικοί Όροι της παρούσας. Επιπλέον, περιέχονται όλα αναγραφόμενα στο άρθρο 2.2.9.2 παρ. Β3, Β4 και Β5 της παρούσας.»

[...]3.1.2. «Αξιολόγηση Προσφορών»

«Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, ο Αναθέτων Φορέας απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 313 του ν. 4412/2016.»

Παράρτημα Ι-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

«Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούνται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες

παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

[...]«...Τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης, τα εργαλεία - μέσα καθαρισμού, τα μηχανήματα που απαιτούνται καθώς και οι σάκοι απορριμμάτων βαρύνουν τον ανάδοχο.

1. Τα προϊόντα καθαρισμού να είναι καταχωρημένα στο Μητρώο Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους.

2. Τα απολυμαντικά προϊόντα να είναι εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) και να φέρουν τον αριθμό άδειας κυκλοφορίας τους

3. Τα απολυμαντικά και απορρυπαντικά προϊόντα θα πρέπει να μην αναδύουν δυσάρεστες οσμές, να μην είναι επιβλαβή για την υγεία του προσωπικού και των επισκεπτών και να μην προκαλούν φθορές βραχυχρόνια και μακροχρόνια στις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του κτιρίου.

4. Τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης να παρέχονται στο προσωπικό του συνεργείου καθαρισμού (καθαριστές) σε συσκευασία κλειστή από την κατασκευάστρια εταιρεία ή τον υπεύθυνο κυκλοφορίας του προϊόντος και μαζί με το τεχνικό φυλλάδιο για την σωστή χρήση του προϊόντος.

Ο τεχνικός εξοπλισμός πρέπει να πληροί τους παρακάτω όρους :

i. Να ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες για την καθαριότητα.

ii. Να είναι αμεταχείριστος.

iii. Να μην προκαλεί φθορές (άμεσα ή μακροχρόνια) στις εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό του κτιρίου.

iv. Να είναι κατά το δυνατόν αθόρυβος.

v. Να βρίσκεται σε άριστη κατάσταση, τόσο από άποψη λειτουργίας, όσο και από εμφάνιση.

Τα απαραίτητα μηχανήματα - εξοπλισμός (κάδοι σφουγγαρίσματος διπλού συστήματος, σφουγγαρίστρες, πανιά καθαρισμού, τρόλεϊ καθαριστριών με όλα τα συνοδευτικά εξαρτήματα κτλ) να είναι διαφορετικά για κάθε κτίριο και να μην μεταφέρονται εκτός των κτιρίων για τα οποία προορίζονται.»

16. Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία κι εφαρμογή των όρων 2.2.6.3, 2.2.9.2 Β4, 2.4.3.2 της διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν, επί ποινή αποκλεισμού, για την κάλυψη του κριτηρίου επιλογής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6.3 της διακήρυξης, να διαθέτουν προσωπικό καθαριότητας, το οποίο θα έχει εμπειρία τουλάχιστον μίας τριετίας. Στο φάκελο της τεχνικής τους προσφοράς θα προσκομίζουν, επί ποινή αποκλεισμού, τα αποδεικτικά έγγραφα, από τα οποία θα προκύπτει ότι το προσωπικό που διαθέτουν και θα απασχοληθεί στο υπό ανάθεση έργο έχει προϋπηρεσία τουλάχιστον μίας τριετίας στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού.

17. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης, ο παρεμβαίνων προς απόδειξη της πλήρωσης του ανωτέρω κριτηρίου υπέβαλε με την τεχνική του προσφορά το αρχείο «Πίνακας Προσωπικού ετήσιος 30 Νοε2020». Από την επισκόπηση του παραπάνω αρχείου και ιδίως, λαμβανομένων υπόψη των όσων αναγράφονται αφενός μεν στη στήλη «Ημερομηνία πρόσληψης-Αναγγελία ΟΑΕΔ», από την οποία προκύπτει το χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας του προσωπικού στην εταιρεία του παρεμβαίνοντος κι, αφετέρου των αναγραφόμενων στη στήλη «Προϋπηρεσία/έτη», από την οποία προκύπτει το χρονικό διάστημα προϋπηρεσίας του προσωπικού σε άλλους οικονομικούς φορείς, προκύπτει ότι πληρούται το κριτήριο της τριετούς προϋπηρεσίας για έκαστο εργαζόμενο. Έτσι, από τον εν λόγω Πίνακα Προσωπικού προκύπτει ότι παραπάνω από 14 καθαριστές -εργαζόμενοι στον παρεμβαίνοντα έχουν προϋπηρεσία 3 ετών, και συγκεκριμένα οι ακόλουθοι:

1. Στην σελίδα 1 του αρχείου με Α/Α 3 «...» με ημερ.πρόσληψης 19/6/2018 : συνολική προϋπηρεσία 3 έτη

2. Στην σελίδα 1 του αρχείου με Α/Α 6 «...» με ημερ. Πρόσληψης 18/1/2017 : συνολική προϋπηρεσία 7 έτη

Αριθμός Απόφασης: Σ951/2022

3. Στην σελίδα 1 του αρχείου με A/A 10 «...» με ημερ. Πρόσληψης 1/6/2018: συνολική προϋπηρεσία 5 έτη
4. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 13 «...» με ημερ. Πρόσληψης 19/3/2019: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη
5. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 17 «...» με ημερ. πρόσληψης 29/5/2019 : συνολική προϋπηρεσία 11 έτη
6. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 24 «...» με ημερ. πρόσληψης 7/11/2019: συνολική προϋπηρεσία 5 έτη (Επόπτης Καθαρισμού).
7. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 26 «...» με ημερ. Πρόσληψης 1/3/2016: συνολική προϋπηρεσία 5 έτη
8. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 28 «...» με ημερ. πρόσληψης 3/6/2019: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη
9. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 30 «...» με ημερ. Πρόσληψης 2/1/2017: συνολική προϋπηρεσία 7 έτη
10. Στην σελίδα 2 του αρχείου με A/A 32 «...» με ημερ. πρόσληψης 1/8/2017 : συνολική προϋπηρεσία 6 έτη
11. Στην σελίδα 4 του αρχείου με A/A 3 «...» με ημερ. πρόσληψης 6/8/2018: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη
12. Στην σελίδα 6 του αρχείου με A/A 36 «...» με ημερ. πρόσληψης 24/8/2017 : συνολική προϋπηρεσία 11 έτη
13. Στην σελίδα 6 του αρχείου με A/A 39 «...» με ημερ. πρόσληψης 7/10/2017: συνολική προϋπηρεσία 4 έτη
14. Στην σελίδα 6 του αρχείου με A/A 40 «...» με ημερ. Πρόσληψης 1/8/2018: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη
15. Στην σελίδα 7 του αρχείου με A/A 51 «...» με ημερ. πρόσληψης 28/4/2020: συνολική προϋπηρεσία 9 έτη (Επόπτης Καθαρισμού).
16. Στην σελίδα 7 του αρχείου με A/A 53 «...» με ημερ. πρόσληψης 16/11/2018: συνολική προϋπηρεσία 4 έτη
17. Στην σελίδα 8 του αρχείου με A/A 80 «...» με ημερ. πρόσληψης 8/8/2018: συνολική προϋπηρεσία 4 έτη
18. Στην σελίδα 9 του αρχείου με A/A 84 «...» με ημερ. πρόσληψης 17/10/2018: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη

Αριθμός Απόφασης: Σ951/2022

19. Στην σελίδα 9 του αρχείου με A/A 88 «...» με ημερ. πρόσληψης 16/11/2018: συνολική προϋπηρεσία 4 έτη

20. Στην σελίδα 9 του αρχείου με A/A 100 «...» με ημερ. πρόσληψης 6/8/2018: συνολική προϋπηρεσία 3 έτη

21. Στην σελίδα 10 του αρχείου με A/A 101 «...» με ημερ. πρόσληψης 6/1/2017: συνολική προϋπηρεσία 5 έτη

22. Στην σελίδα 10 του αρχείου με A/A 110 «...» με ημερ. πρόσληψης 10/10/2016: συνολική προϋπηρεσία 11 έτη

23. Στην σελίδα 10 του αρχείου με A/A 111 «...» με ημερ. πρόσληψης 7/10/2016: συνολική προϋπηρεσία 13 έτη (Επόπτης Καθαρισμού).

24. Στην σελίδα 12 του αρχείου με A/A 146 «...» με ημερ. πρόσληψης 04/12/2018: συνολική προϋπηρεσία 7 έτη.

Συνεπώς, από τα ανωτέρω στοιχεία, τα οποία δεν έλαβε υπόψη ο προσφεύγων, ο οποίος στην Προσφυγή του αναφέρεται μόνο στο διάστημα προϋπηρεσίας των εργαζομένων σε άλλους οικονομικούς φορείς χωρίς να λαμβάνει υπόψη την προϋπηρεσία των εργαζομένων στον παρεμβαίνοντα, προκύπτει με σαφήνεια η πλήρωση του τεθεντος κριτηρίου, κι, επομένως η προσφορά του είναι νόμιμη. Οι δε περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Συνεπώς, ο παρών λόγος της προσφυγής πρέπει ν'απορριφθεί.

18. Επειδή, από το άρθρο 4 των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, που επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 68 Ν.3863/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 3.1.2 της διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς εύλογο διοικητικό κόστος, εύλογο κόστος αναλωσίμων, εύλογο κόστος τεχνικού εξοπλισμού και εργολαβικό κέρδος ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό λειτουργικού κόστους.

19. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία των δικαστηρίων στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων πρέπει να υπολογίζεται, πέραν των λοιπών, και ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των προς ανάθεση υπηρεσιών, καθώς και κόστος αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους. Ενόψει του ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένο, ο αναθέτων φορέας οφείλει να εξετάσει αν, λαμβανομένων

υπόψη των συνθηκών της συγκεκριμένης υπό σύναψη σύμβασης, το αναφερόμενο στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζομένου διοικητικό κόστος είναι εύλογο, κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν και πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμηθούν ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Έτσι, η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Άλλωστε, και το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στη αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές, [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C- 285/99 και C- 286/99, *Lombardini και Mantovani* (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55]. Περαιτέρω, όσον αφορά το «εύλογο εργολαβικό όφελος», έχει κριθεί ότι ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Επίσης, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζομένου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφΑΘ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015,

263/2011,139/2011). Σε κάθε περίπτωση, η ενεργοποίηση του μηχανισμού του άρθρου 88 του ν.4412/2016, ήτοι η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει τη σοβαρότητα μιας προσφοράς, εξαρτάται, στο παρόν στάδιο που δεν έχει εισέτι θεσμοθετηθεί για τις υπό κρίση συμβάσεις μηχανισμός εξεύρεσης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα της προσφοράς, λαμβανομένου υπόψη ότι το ως άνω άρθρο έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Οι δε ως άνω αμφιβολίες δύνανται να εγείρονται είτε κατόπιν ενστάσεων, προσφυγών κλπ από τους λοιπούς συμμετέχοντες, είτε και αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή, μετά από μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές «φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, T-148/04, σκ. 49-50, της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, σκ. 72, της 5^{ης} Νοεμβρίου 2014, Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T-422/11, σκ. 57, της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-698/14, σκ. 59, της 26ης Απριλίου 2018, European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-752/15, σκ. 69). Επομένως, το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή σε ένα πρώτο στάδιο να εξετάσει εάν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλές. Αν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, κατά συνέπεια, δεν φαίνονται υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει την διαδικασία σύναψης της σύμβασης (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. T-

392/15, σκ. 88 και T-752/15, σκ. 71). (ΔΕφ Αθ 380/2020) Επομένως, γίνεται δεκτό (βλ. ΔΕφ Αθ 380/2020) ότι η έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η επιλεγείσα προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή είναι περιορισμένη, αφού η αναθέτουσα αρχή οφείλει, ως προελέχθη, να προβεί μόνο σε εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του εάν οι προσφορές είναι υπερβολικά χαμηλές. Επίσης, έχει κριθεί (βλ. ΔΕφ Θεσ/νίκης 66/2021, 118/2020) ότι η αναθέτουσα αρχή έχει υποχρέωση να απαντήσει σε ισχυρισμό διαγωνιζόμενου περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς από συνδιαγωνιζόμενό του ζητώντας διευκρινήσεις από αυτόν, κατ' άρθρο 88 παρ.1 του ν. 4412/2016, «μόνο εάν εκτιμηθεί από αυτή, *prima facie*, ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή» (πρβλ. ΣτΕ 1425/2005, 205/2001, ΣτΕ ΕΑ 22/2017, 295/2011, 1260/10, κ.α.) και ότι «ο λόγος, με τον οποίο προβάλλεται ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ζητήσει γραπτές διευκρινίσεις από την ως άνω προσωρινή ανάδοχο για το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς της προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή διατηρούσε αμφιβολίες σχετικά με το εν λόγω ζήτημα, ώστε, εξ αυτού του λόγου, να υποχρεούται να την καλέσει προς παροχή εξηγήσεων, αναφορικά με το προτεινόμενο από αυτή κόστος της προσφοράς της.» (ΔΕφ Αθ 129/2019). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή ουδόλως υποχρεούται να ζητά διευκρινίσεις από τους οικονομικούς φορείς για εκείνα τα κονδύλια της οικονομικής προσφοράς τα οποία δεν κρίνει ασυνήθως χαμηλά. Με βάση τα παραπάνω, όταν η αναθέτουσα αρχή επιλέγει την πρώτη κατά σειρά μειοδοσίας προσφοράς, δεν υποχρεούται να αναφέρει ρητώς τους λόγους για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δεν φαίνεται, κατά την άποψη της, υπερβολικά χαμηλή. Συγκεκριμένα εφόσον η εν λόγω προσφορά επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή συνάγεται εμμέσως πλην σαφώς ότι αυτή εκτίμησε ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι η εν λόγω προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. T- 392/15, σκ. 93, T-752/15 σκ. 75). Συνακόλουθα, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν προβεί σε εκτίμηση με ρητή κρίση αυτής ότι κατά τη διενεργηθείσα διαγωνιστική διαδικασία δεν υποβλήθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, δεν υφίσταται υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (βλ. 1325/2019 απόφαση ΕΣ,

Τμήμα VI, (Στ' Διακοπών), Ε.Σ. Ε' Κλ. 468, 471/2018, πρβ. VI Τμ. 1345/2018, 2028/2017). Τέλος, έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ 3439/2014) ότι «προσφορά δεν απορρίπτεται αν ο διαγωνιζόμενος επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ότι, ως εκ του τρόπου οργανώσεως της επιχειρήσεώς του ή άλλων, ενδεχομένως, παραγόντων, δικαιολογείται το αναφερόμενο στην προσφορά του ύψος του διοικητικού κόστους. Η υποχρέωση δε να δικαιολογηθεί το αναφερόμενο στην προσφορά κόστος είναι περισσότερο έντονη όταν είναι μηδενικό ή προσδιορίζεται σε τέτοιο ύψος που κατ' ουσίαν εξομοιούται προς μηδενικό.». (βλ. και ΔΕφΘες/νίκης 23/2021). Έτσι, προκύπτει εξ αντιδιαστολής ότι όταν το υπολογισθέν ποσό απέχει μακράν από το να είναι μηδενικό ή σχεδόν μηδενικό, τότε απομειώνεται η υποχρέωση ειδικής αιτιολόγησης του ύψους του διοικητικού κόστους, του κόστους αναλωσίμων και του εργολαβικού κέρδους, τα οποία άλλωστε εναπόκεινται στις επιχειρηματικές επιλογές του εκάστοτε διαγωνιζομένου.

20. Επειδή, εν προκειμένω ο παρεμβαίνων συμπεριέλαβε στην προσφορά του τα ακόλουθα ποσά: 1.Διοικητικό κόστος 100,00 € ετησίως, 2.Κόστος αναλωσίμων υλικών 312,00 € ετησίως 3. Εργολαβικό κέρδος 170,00 € ετησίως. Ως δε συνάγεται από την επιλογή του ανωτέρω οικονομικού φορέα ως αναδόχου και ευθέως προκύπτει από τις απόψεις τις αναθέτουσας αρχής τα εν λόγω ποσά θεωρήθηκαν εύλογα. Έτσι, ο αναθέτων φορέας, κατ' ενάσκηση της διακριτικής του ευχέρειας, ορθώς έκρινε ότι εν όψει του ύψους των συγκεκριμένων κονδυλίων, τα οποία δεν είναι μηδενικά και λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της υπό κρίση σύμβασης, η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Κατ'ακολουθίαν των ανωτέρω νομίμως ο αναθέτων φορέας δεν ζήτησε διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς του παρεμβαίνοντος, κρίνοντας *prima facie* ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, και εφόσον δεν υπήρχε καμία ένδειξη περί του αντιθέτου, ουδεμία υποχρέωση είχε να τον καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων. Περαιτέρω και σε κάθε περίπτωση όσον αφορά τους ειδικότερους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος σημειώνονται τα ακόλουθα: Ως έχει σχετικά κριθεί αναφορικά με το κόστος εγγυητικών επιστολών, υπάρχει η δυνατότητα υποβολής εγγυητικών επιστολών από το Ταμείο Παρακαταθηκών και δανείων σύμφωνα

με την παρ.11 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016 (ΔΕφες/νίκης 66/2021). Συνεπώς, βάσιμος τυγχάνει ο ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος ότι θα υποβάλει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και δανείων, με αποτέλεσμα το διοικητικό κόστος που υπολογίζει (100 ευρώ) να καλύπτει το κόστος εγγυητικών και περαιτέρω να καταλείπεται επαρκές ποσό για τα λοιπά διοικητικά κόστη. Έτι, αναφορικά με το κόστος για τον Ιατρό εργασίας και τον Τεχνικό ασφαλείας, με βάση τη διάταξη του άρθρου 21 παρ.1 ν. 3850/2010, που επικαλείται ο προσφεύγων, η υποχρέωση που καθιερώνεται με αυτή για απασχόληση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας δεν περιλαμβάνει την περίπτωση όπου το προσωπικό που θα απασχοληθεί δε θα ξεπερνά τα 50 άτομα. Συνεπώς, εν προκειμένω, εφόσον θα απασχοληθούν λιγότερα από 50 άτομα στη σύμβαση δεν υπάρχει υποχρέωση υπολογισμού τέτοιου κόστους (βλ. ΑΕΠΠ 771/2018 σκέψη 30) Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι συμπεριέλαβε στο διοικητικό κόστος αναλογικό κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, το οποίο πράγματι καλύπτεται από το ποσό των 100,00 ευρώ. Αναφορικά με το κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το τελευταίο τίθεται από τη διακήρυξη (σελ.19) ως όρος για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 και όχι ως κονδύλι του διοικητικού κόστους. Σε κάθε περίπτωση, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι έχει υπολογίσει αναλογικό κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Όσον αφορά το κόστος αναλωσίμων, το ποσό των 312,00 ευρώ ανά έτος που υπολόγισε ο παρεμβαίνων απέχει του μηδενικού και σε κάθε περίπτωση οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος προβάλλονται αορίστως, αφού δεν επεξηγείται/αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο υπολόγισε τα αναφερόμενα ποσά. Όσον αφορά το εργολαβικό κέρδος, υπολογίστηκε στο ποσό των 170 ευρώ ετησίως, που δεν είναι μηδενικό και κατά τα αναλυτικώς εκτιθέμενα στην παρέμβαση καλύπτει τις αξιώσεις της από την σύμβαση. Σχετικά έχει κριθεί (βλ. ΔΕΦΑΘ 795/2012) ότι «εφόσον εταιρία είχε συμπεριλάβει στην οικονομική της προσφορά αν και ιδιαίτερα χαμηλό πάντως θετικό εργολαβικό κέρδος, ενόψει του ότι η διαμόρφωση του ύψους του (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζομένου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου

ως προς τη διαμόρφωση του ύψους του, πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση.» Τέλος, επισημαίνεται ότι, ως βάσιμα ισχυρίζεται ο αναθέτων φορέας, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος δεν εδράζονται σε συγκριτικά, ιστορικά και διαχρονικά στοιχεία επί αντίστοιχων συμβάσεων παρόμοιων απαιτήσεων και επί των κρατούντων στην αγορά δεδομένων (ΔΕφΘες/νίκης 66/2021). Κατόπιν των ανωτέρω, ο παρών λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

21. Επειδή, από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς επιβαρύνονται με τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης, τα εργαλεία - μέσα καθαρισμού, τα μηχανήματα που απαιτούνται καθώς και τους σάκους απορριμμάτων που πρέπει να χρησιμοποιήσουν για την εκτέλεση του έργου. Ειδικότερα, τα προϊόντα καθαρισμού πρέπει να είναι καταχωρημένα στο Μητρώο Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους, ενώ τα απολυμαντικά προϊόντα πρέπει να είναι εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) και να φέρουν τον αριθμό άδειας κυκλοφορίας τους. Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης αναφορικά με το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς ρητώς αναφέρεται ότι : « 2.4.3.2 Τεχνική προσφορά. Στον φάκελο τεχνικής προσφοράς περιέχονται όλα τα αναγραφόμενα στο Άρθρο 4 του Παραρτήματος Ι – Ειδικοί Όροι της παρούσας. Επιπλέον, περιέχονται όλα αναγραφόμενα στο άρθρο 2.2.9.2 παρ. Β3, Β4 και Β5 της παρούσας». Ακόμη, στο άρθρο 4 του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης αναφέρονται επί λέξει τα ακόλουθα: «Άρθρο 4: Περιεχόμενο φακέλου Τεχνικής προσφοράς. Ο φάκελος τεχνικής προσφοράς θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα με ποινή αποκλεισμού:

1. Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/1986 (χωρίς βεβαίωση γνησίου της υπογραφής) στην οποία ο προσφέρων δηλώνει ότι συμμορφώνεται με τα όσα προβλέπει το Άρθρο 2 (Τεχνικές Προδιαγραφές) των ειδικών όρων της παρούσας διακήρυξης.

2. Τα αναφερόμενα στο Άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 στοιχεία:

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας

γ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων επειδή σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία και το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013:

«Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.».

3. Επιπλέον, θα περιλαμβάνει όλα αναγραφόμενα στο άρθρο 2.2.9.2 παρ. Β3, Β4 και Β5 της παρούσας».

22. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης ο παρεμβαίνων υπέβαλε στην τεχνική του προσφορά την από 20-05-2021 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της «...», στην οποία δηλώνεται επί λέξει: «Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις(3) , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, για την συμμετοχή της εταιρίας που εκπροσωπώ «...» στον

διαγωνισμό με αντικείμενο της σύμβασης: Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων της «...», Συστ. αρ. ΕΣΗΔΗΣ: «...», Δηλώνω ότι η εταιρεία συμμορφώνεται με τα όσα προβλέπει το Άρθρο 2 (Τεχνικές Προδιαγραφές) των ειδικών όρων της παρούσας διακήρυξης.». Επίσης, και στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του, που επέχει θέση ενημερωμένης υπεύθυνης δήλωσης, ο παρεμβαίνων δήλωσε ότι καλύπτει τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης. Συνεπώς, το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς του είναι πλήρες και σύμφωνο με τους όρους της Διακήρυξης, οι δε περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι ως μη ερειδόμενοι στο γράμμα της διακήρυξης. Συνεπώς, ο παρών λόγος της προσφυγής πρέπει ν' απορριφθεί.

23.Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία κι εφαρμογή των άρθρων 2.2.3.2, 2.2.9.1, 2.2.9.2 Β1, 2.4.3.2 της διακήρυξης προκύπτει ότι στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς, όσον αφορά τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.2, αρκούσε να απαντήσουν θετικά στο ερώτημα του ΕΕΕΣ αν «Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και στη χώρα στην οποία είναι τυχόν εγκατεστημένος ;» και στο ερώτημα αν «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;».

24.Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, αβάσιμος, ως μη ερειδόμενος στη διακήρυξη, τυγχάνει, καταρχήν, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι ο παρεμβαίνων όφειλε να υποβάλει σχετικά πιστοποιητικά και υπεύθυνη δήλωση προς απόδειξη του ότι δεν συντρέχει ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού, υποχρεώσεις οι οποίες, κατά τη διακήρυξη, υφίστανται μόνο στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου (βλ. άρθρο 3.2 της διακήρυξης). Περαιτέρω, όσον αφορά το πεδίο του ΕΕΕΣ «εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά αναφέρετε», που υπάρχει σε ορισμένα πεδία του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με την ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 23 ΕΑΑΔΗΣΥ (Απόφαση

3/24-01-2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων) ορίζεται ότι: «Η ερώτηση υπό στοιχείο (β) συμπληρώνεται μόνο αν το πιστοποιητικό διατίθεται ηλεκτρονικά σε εθνική βάση δεδομένων και η αναθέτουσα αρχή δύναται να το αντλήσει από την εν λόγω βάση δεδομένων.... Ως εθνικές βάσεις δεδομένων νοούνται, σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 6 & 7 του ν. 4412/2016, ηλεκτρονικές βάσεις, οι οποίες λειτουργούν και τηρούνται σε εθνικό επίπεδο από οποιοδήποτε κράτος μέλος, περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές τόσο του κράτους – μέλους, στο οποίο τηρούνται, όσο και από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών υπό τους ίδιους όρους, ήτοι παρέχουν ισότιμη, απευθείας και δωρεάν πρόσβαση. Υπό το πρίσμα αυτό, προς τον σκοπό εφαρμογής του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, επισημαίνεται ότι στην Ελλάδα δεν υφίστανται εθνικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες να παρέχουν απευθείας, καθολική και δωρεάν πρόσβαση στις αναθέτουσες αρχές οποιουδήποτε κράτους- μέλους, για την άντληση των σχετικών δικαιολογητικών των οικονομικών φορέων.». Επομένως, στο πεδίο του ΕΕΕΣ «ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν; Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:», κατ'ορθή εκδοχή η σωστή απάντηση είναι ΟΧΙ. Εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων απάντησε θετικά στα ερωτήματα του ΕΕΕΣ «Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και στη χώρα στην οποία είναι τυχόν εγκατεστημένος ;» και «ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;». Κατά τούτο, εξάντλησε την υποχρέωση που είχε στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού όσον αφορά την (προ)απόδειξη ότι δεν

Αριθμός Απόφασης: Σ951/2022

συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.2 και στο στάδιο δε υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, θα κληθεί να προσκομίζει όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, Άλλωστε, αβασίμως, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο παρεμβαίνων όφειλε να απαντήσει ΝΑΙ στο ερώτημα «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:» και να παραπέμψει στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<https://apps.ika.gr/eCheckInsurance/>) και (<https://www.aade.gr/epiheiriseis/forologikes-ypiresies/forologiki-enimerotita>). Τούτο διότι τα προαναφερόμενα site δεν εμπίπτουν στην έννοια της «εθνικής βάσης δεδομένων» σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στην Κατευθυντήρια Οδηγία 23 ΕΑΑΔΗΣΥ. Πιο συγκεκριμένα, οι επικαλούμενοι σύνδεσμοι οδηγούν στην αρχική σελίδα της ΑΑΔΕ και του ΕΦΚΑ αντίστοιχα, πλην όμως για την είσοδο στις εφαρμογές απαιτείται η εισαγωγή κωδικών από τον εκάστοτε οικονομικό φορέα. Συνεπώς, δεν πρόκειται για «εθνικές βάσεις δεδομένων» που να παρέχουν απευθείας, καθολική και δωρεάν πρόσβαση στις αναθέτουσες αρχές, και άρα δεν υπήρχε υποχρέωση παραπομπής σε αυτούς τους συνδέσμους. Κατόπιν των ανωτέρω, ο παρών λόγος της προσφυγής πρέπει ν' απορριφθεί.

25. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η προσφυγή πρέπει ν' απορριφθεί.

26. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς.

Απορρίπτει την προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε κι αποφασίστηκε στις 24-06-2022 και εκδόθηκε αυθημερόν στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ